

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

3 An pro excommunicatis contritis, & nondum absolutis poßint offerri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

pro eis specialiter illa offerre: quia intentio ministri offerentis non debet esse contraria intentioni principalis offerentis, seu operantis, vt in presenti est Ecclesia.

19
Secundo
suadet ex
alijs verbis
eiusdem Ex-
trauag.

Obiectio.

Solutio.

Idem ex fun-
damento
ratione illius
Extr. suade-
tur.

20
Satis fit fun-
damento
prioris sen-
tentia.

Secundo fundari potest hæc sententia in priori-
bus verbis illius Extrauagantis. Nemo deinceps à com-
munionem alicuius in Sacramentorum administratione,
vel receptione, aut alijs quibuscumq; diuinis, vel extra. &c.
Ex quibus videtur colligi mentem illius constitu-
tionis solum fuisse loqui de communicatione exter-
na, tam in diuinis officijs, quam in negotijs huma-
nis, eamque permittere cum excommunicato non
denunciato, &c. ergo non conceditur hæc interna
communicatio per participationem suffragiorum.
Dices, verba illa: Aut alijs quibuscumq; diuinis, adeo esse
vniuersalia, vt hanc etiam suffragiorum commu-
nicationem comprehendant. Respondetur, verba
illa iuxta planum contextum intelligi de commu-
nicatione in diuinis officijs, vt in audienda Missa,
& in horis canonicis publicè recitandis: nam, ibi
sermo est de hac communicatione externa. Quod
præterea colligi potest, & confirmari ex fundamen-
tali ratione illius constitutionis, scilicet, ad euitanda
scandala, & pericula, & subueniendum timoratis
conscientiis, nam ad hos fines neque necessarium,
neque vtile erat concedere hanc internam commu-
nicationem cum excommunicatis. Quia, quatenus
interior est, inuisibilis est, quatenus verò sit per a-
ctiones exteriores, semper pender ex interiori in-
tentione & applicatione, quæ semper potest sine pe-
riculo, & scandalo fieri pro membris Ecclesiæ ab ea
non præcis, & in particulari fieri potest pro quo-
libet, de quo non constat excommunicatum esse:
vel, si dubium sit, subintelligi potest, & debet con-
ditio, si ab Ecclesiâ non sit præcisus: quod si certo con-
stat illum esse excommunicatum, nihil periculi vel
scandali esse potest in non applicandis illi suffragijs
communibus per intentionem particularem. Nec
pertinet, perse loquendo, ad fauorem, vel vtilitatē
ministri offerentis, vel ad conscientie securitatem,
vt id facere possit: ergo verisimile non est hoc fuisse
in illa Extrauagante cõcessum. Quod si in ijs suf-
fragijs communibus consideremus exteriorē ap-
plicationem, quæ in particulari fieri solet, orando
nominatim pro aliquo per orationem communem
Ecclesiæ in Missa, vel officio publico: hoc etiã mo-
do non pertinet ad vitanda scandala, vt id fieri pos-
sit pro quolibet excommunicato in ea Extrauagante
non excepto: nam potius esset scandalum publi-
cò illo modo orare pro publico hæretico, vel alio si-
mili, etiam si nominatim declaratus, vel nominatus
non sit per sententiam specialem. Si autem talis ex-
communicatus sit occultus, tunc etiam ex iure an-
tiquo non erit publicè euitandus illo modo: ergo
per hoc nouum ius quoad hunc effectum nihil est
innouatum.

At fundamentum ergo prioris sententiæ respo-
deri potest primò, negando verba illius decreti esse
ita vniuersalia, vt concedant, vel permittant com-
municationem quoad hunc effectum interiorē.
Secundò responderi potest, hanc communicatio-
nem non tam prohiberi directè ipsis ministris ex
parte ipsorum, quam indirectè, & ex parte ipsorum
excommunicatorum, quia Ecclesia intendit quan-
tum potest eos reddere incapaces horum bonorū:
adeo vt factum etiam irriter, quantum potest, vt in-
fra videbimus, neque in hoc voluit ipsis excommu-
nicatis fauorem vllum concedere: & ideo semper
redundat prohibitio ad ministros, ne pro illis
valeant offerre communia suffragia.

Quid autem dicendum sit de Ec-
clesiastica sepultura, in-
fra dicemus.

SECTIO III.

An liceat communia suffragia offerre pro excom-
municatis iam contritis, & resipiscen-
tibus, non dum vero absolutis à
censura.

Vlti & graues authores affirmant nō
esse intentionem Ecclesiæ huiusmo-
di homines excludere à partici-
patione suffragiorum communium, i-
deoque licitum esse prudenti modo,
& seclulo scandalo illos participes facere huiusmo-
di suffragiorum, dummodo per illos non stet, quo-
minus excommunicationis absolutionē obtineat.
Ita tenet Nauarr. ca. 27. nu. 18. vbi ait excommunica-

tum contritum, & procurantem pro viribus abso-
lutionem, frui tertia communione, id est, suffragijs
generalibus Ecclesiæ, quod repetit numer. 36. & li-
mitat, dummodo non hant expresse, & publice pro
illo. Et citat Hostiensensem in cap. Cum voluntate, de Sēt.
excomm. citat etiam cap. Dixi, & ca. Magna, de
Pœnit. distinct. 1. Idem tenet in tract. de Oratione, &
horis canonicis cap. 19. num. 68. & Couarr. in cap.
Alma. 1. part. §. 6. num. 4. conclu. 9. vbi refert Turre-
crematam in ca. Si quis Episcopus, 11. quæst. 3. dicentē,
huiusmodi excommunicatum penitentem frui
generalibus suffragijs Ecclesiæ; quod etiam affir-
mat Richard. in 4. d. 18. art. 7. quæst. 2. Quem refert,
& sequitur Anton. 3. part. titul. 24. capit. 76. Funda-
mentum huius sententiæ est, quia non est verissi-
mile Ecclesiā velle suis suffragijs priuare mem-
brum viuum, fide, & charitate sibi coniunctum, &
obedientem, per quem non stat quominus à censu-
ra absoluat. Item quia excommunicatio alio mo-
do, vel intentione lata, quantum ad hunc effectum
esset inuisa, quia pertinet ad spirituale detrimen-
tum: & ideo durare non debet, nisi quamdiu vera
causa ex parte hominis durat. Maxime cum sine vi-
la externa communicatione, & consequenter sine
vilo Ecclesiæ detrimento possit hic effectus suspen-
di, seu cessare ratione contritionis. Nam propter si-
milem causam in superioribus dicebamus, censurā
in exteriori foro iuste latam, ob causam præsum-
ptam, & non veram, non habere valorem, saltem
quoad hunc effectum priuandi suffragijs; quia non
est verisimile, Ecclesiā velle priuare hominem
innocentem tanto bono: ergo similiter in pro-
posito.

Nihilominus cenſeo, communia Ecclesiæ suffra-
gia directā intentione non esse offerenda pro qui-
buscunque excommunicatis maior excommuni-
catione, etiam si contriti sint, nisi prius absoluantur.
Ita tenet Adrianus in materia de clauib. quæstio. 3.
ad 1. & vltimum. Soto in 4. dist. 12. quæstio. 1. du-
bio penultimo. Et idem sentit Alanus libro 2. de
sacrificio Missæ, cap. 31. Fundamentum huius sen-
tentiæ est, quia hæc censura non tollitur per solam
interiorem penitentiam, sed censura manens sem-
per habet suum effectum: ergo. Maior certa est ex
dictis supra de absolutione censuræ in communi: &
quia alias necessaria non esset absolutio à censura
post peractam penitentiam. Dicitur fortasse, non
auferri censuram quoad alios effectus, quo ad hunc
tamen ex intentione Ecclesiæ aut tolli, aut suspen-
di, seu impediri. Sed contra, quia licet demus Ec-
clesiā potuisse hoc facere: nullo tamen canone
ostendi potest id fecisse: imo ex multis colligi po-
test, sicut non tollitur censura sine absolutione, ita
neque diminui: & absolutionem non minus pro-
pter hunc effectum, quam propter alios esse neces-
sariam. Quod probatur ex cap. A nobis, 2. de Sen-
tentia excommunicat. vbi Innocentius III. defi-
nit excommunicatum sine absolutione à censura
mortuum, etiam si in eo præcesserint manifesta si-

1
Sententia
affirmans.

Nauarr.

Couarr.

Richard.
Anton.

2
Secunda
vera senten-
tia
Adrian.
Soto.
Alanus.

Fundamen-
tum.

Enasio.

Solutio.

Cap. A no-
bis 2. de Sen-
tentia excomm.

gna

gna poenitentia, & per eum non steterit quominus reconciliaretur Ecclesiastica unitati, apud Ecclesiam absolutum non esse, sed indigere absolutione etiam post mortem: maxime autem potest illa indigere propter suffragia, ut expressè declaravit idem Pontifex in ca. Sacre, eodem titulo dicens, pro huiusmodi excommunicato ante absolutionem impensam reque oblationes recipiendas esse neque orationes Deo porrigendas: si ergo hoc statuit Pontifex pro hominem defuncto, multò magis intelligit verum esse de homine viuo.

Nec deerunt congruentia, ob quas censura hoc modo lata, & perseverans, iusta sit; videlicet quia hæc censura non est culpa, sed poena pertinet ad externum forum Ecclesiasticum: talis autem poena, quamvis propter culpam feratur, sæpe durat ablata culpa coram Deo, donec in iudicio etiam Ecclesiæ aufertur. Kursus hæc poena est publicè & iuridicè lata: & ideo nec tolli, nec diminui debet per priuatum iudicium, donec per Ecclesiam ipsam iuridicè tollatur. Aliunde etiam multum refert ad reuerentiã, & timorem huius censuræ, quod perseveret etiam quoad hunc effectum, quamdiu per absolutionem non tollitur ut intelligant fideles in quanto periculo versantur, quãdiu hæc censura ligati sunt, & maiorem semper diligentiam adhibeant, donec absoluantur. Denique quia alias facile quis diceret, posse huiusmodi excommunicatum poenitentem occultè recipere Sacramenta, vel etiam celebrare, quia est iustus, & bene dispositus, & per illum non stat quominus absoluitur, ut supponimus: & maius detrimentum spirituale est priuari usu Sacramentorum, & sacrificij, quam suffragijs communibus. Cur ergo Ecclesia volet hoc detrimentum potius inferre, quam illud? Absurdum autem esset id concedere: & illo admissio, facile esset argumentum virgere in alijs effectibus. Vt ergo tota censura efficiatur, ac firmiter esset, consultius fuit quoad omnem suum effectum manere, donec per absolutionem tolleretur.

Ex his satis responsum est ad fundamentum primæ sententiæ: illa enim interpretatio intentionis Ecclesiæ ob quandam pietatis speciem, non est satis fundata, nec consonat eius decretis, ut offensum est. Neque argumentum sumptum ex sententiâ à principio iniusta validum est. Aut enim sententia ita fuit iniusta, ut fuerit omnino nulla; & tunc mirum non est, quod non excludat à participatione suffragiorum communium, quando quidem nullam inducit censuram, neque ligat. Aut fuit ita iniusta, ut fuerit valida, & in re ipsa habens veram, & subsistentem causam: & talis sententia verè priuat etiam participatione suffragiorum; quia absolute, & simpliciter infert censuram, quam imponit, ut supra offensum est. Aut talis censura ita est iniusta in re ipsa, ut tamè iuxta probationem, & formam exterioris fori sit iusta. Et hæc etiam in re, & in interiori foro nullam infert censuram, sed solum obligationem quandã abstinendi in foro exteriori, ut supra diximus: & ideo talis etiam sententia à principio nõ habet vim priuandi communicatione suffragiorum: quia cū hoc interno, & inuisibili modo fiat, magis pertinet ad internum, quam ad externum forum, magisque in veritate rei, quam in præsumptione fundatur. Neque est simile de censura, quæ à principio fuit valida ex vera causa, quamvis postea causa cesseret, & de illa, quæ à principio fuit nulla ex defectu causæ, quia censura pendet ex causa in fieri, non in conseruari: & ideo si à principio causam non habuit, facta non fuit: quare neque tunc, neque postea habet effectum: si verò causam habuit, imposita fuit: & licet postea causa tollatur, ipsa manet, & effectum habet, donec per absolutionem tollatur.

Dices: Communio fidelium in bonis operibus in charitate fundata est: & ideo in Symbolo communis

Fr. Suarez tom. 5.

A Sanctorum appellatur: ergo non potest Ecclesia aliquem in charitate existẽtem hac communione priuare: sed hæc communio nihil aliud est, quam participatio communium suffragiorum: ergo hoc ipso quod excommunicatus redit ad statum charitatis, restituitur etiam ad participationem communium suffragiorum. Respondetur negando minorem: alia est enim communio Sanctorum, quæ fundatur in charitate: alia vero est participatio in suffragijs, quæ Ecclesia per ministros suos offert pro suis membris, ut significauit D. Thom. in 4. dist. 18. quæst. 2. ar. 1. quæstio. 1. ad 2. & bene declarant Soto, & Alanus locis citatis. Nam illa Sanctorum communio non pendet ex aliqua intentione operantis, sed veluti ex natura rei, seu charitatis cõsequitur ex solo consorcio, & societate bonorum: nam inde fit, ut quo singula membra meliora sunt, eo totum corpus gratus habeatur: & consequenter etiam fit, ut ceteris paribus, Deus maiori quadam prouidentia, aut beneuolentia unumquemque iustum respiciat propter consortium aliorum. Ab hac ergo communione non excluditur excommunicatus ex vi censuræ, sed ratione culpæ: & ideo quamprimum culpa tollitur, & ad gratiam restituitur, dicta communione Sanctorum frui incipit, etiam si nondum à censura absolutus sit. At vero participatio suffragiorum in hoc cõsistit, ut sit vnus ex ijs, pro quibus Ecclesia directe orat: & cui applicat sua merita de congruo, vel satisfactiones communes, vel sacrificia, aut indulgentias. Et quoad hanc participationem fit exclusio per censuram, quæ non aufertur, quamdiu censura manet, etiam si culpa tollatur.

C Dices: Illo priori modo etiam peccatores, qui sunt membra Ecclesiæ, esse participes communionis Sanctorum: nam ob bonorum consortium Deus peculiariter miseretur malorum, eosque ad poenitentiam excitat: quod etiam de excommunicatis contumacibus verum habet, si tamen fidem retineant: quia per illam sunt aliquo modo membra huius corporis, licet mortua, & quoad peculiarem influxum abscissa tamen vel propter illam coniunctionem Deus illis benefacit propter bonos, ut Richardus, & Antonius supra annotarunt: ergo ad nullam communionem Sanctorum restituitur excommunicatus propter solam poenitentiam. Item excommunicatus potest frui illa communione Sanctorum: ergo possunt iusti, & ministri etiam Ecclesiæ hoc bonum illis intendere propria, & directa intentione, quia obiectum illud bonum est: ergo possunt etiam pro illis offerre communia Ecclesiæ suffragia. Respondetur ad priorem partem, idem argumentum fieri posse de quocunque peccatore, cū ad gratiam restituitur. Dicendum ergo est, existentes in peccato mortali aliquid fructus saltem impenetrationis participare ex consorcio bonorum: viua autem membra multo magis communicare inter se spiritualibus bonis. Et quoad hunc specialem gradum restitui etiam excommunicatum ex vi contritionis, etiam si à censura non sit absolutus. Ad alteram partem concedo, licitum esse directe intendere homini iusto etiam excommunicato hoc bonum commune totius Ecclesiæ: nam talis intentio consentanea est charitati, & prohibita non est, nec prohiberi potest: nam cum effectus ille in re ipsa sequatur, & bonus sit, nulla ratio est, cur non possit honeste intendi. Negatur tamen vltima consequentia, quia hæc intentio non pertinet ad communicationem communium suffragiorum Ecclesiæ, ut ex obiecto eius manifestum est.

manifestum est.

Solutio ob-
iecto tradi-
tur, diffi-
ren-
tia inter
communio-
nem San-
ctorum, &
suffragiorum
participa-
tionem.

Replia

Enodatur